

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:51
sssjournal.com

pp.6986-6993
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 11/10/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 17/12/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 17.12.2019

SURİYELİ SİĞINMACILARIN TÜRKİYE'DEKİ BELEDİYE HİZMETLERİNE BAKIŞI

OVERVIEW OF THE MUNICIPALITY SERVICE OF SYRIAN REFUGEES IN TURKEY: GAZİANTEP PROVINCE EXAMPLE

Öğr. Gör. İbrahim YILDIZ

Siirt Üniversitesi, Yerel Yönetimler Programı Öğretim Görevlisi, Siirt/TÜRKİYE

Kerem DÖNMEZ

Sosyal Güvenlik Denetmeni, Siirt/TÜRKİYE

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1984>

Reference : Yıldız, İ. & Dönmez, K. (2019). "Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'deki Belediye Hizmetlerine Bakışı", *International Social Sciences Studies Journal*, 5(51): 6986-6993.

ÖZ

2011 yılında Suriye'de başlayan karışıklığın kısa sürede iç savaşa dönüşmesi nedeniyle Suriye vatandaşlarının büyük bir kısmı ülkelerinden göç etmek zorunda kalmışlardır. Suriye ile 911 kilometre sınırı olan Türkiye, bu göçlerden en fazla etkilenen ülke olmuştur. Türkiye, Suriyeli sığınmacılar için uygulamış olduğu açık kapı uygulaması ile, ülkesindeki iç savaştan kaçan Suriyeli sığınmacıları, geçici koruma statüsünde kabul ederek, sığınmacıların tüm ihtiyaçlarını karşılama çabasına girmiştir. Suriye'de yaşanan iç savaştan sonra, Türkiye'deki Suriyeli sığınmacı sayısı 3.5 milyona ulaşmıştır. Bu yoğun göçler, Türkiye'de başta kentler olmak üzere önemli etkiler bırakmıştır. Türkiye'ye Suriye göçlerinden sonra Türkiye'nin hemen hemen tüm kentlerine göç eden Suriyeli sığınmacıların olduğu, göçlerden sonra bazı kentlerde ise Suriyelilerin nüfus olarak Türk vatandaşlarından daha fazla oldukları da görülmüştür. Suriyeli sığınmacıların katılımı ile yapılan bu çalışmada elde edilecek veriler doğrultusunda Türkiye'de sunulan belediye hizmetleri ile Suriye'de sunulan belediye hizmetlerinin karşılaştırılması sağlanarak, belediyelerin vatandaşlara sundukları hizmet kalitesinin tarafsız bir bakış açısı ile incelenmesi mümkün olacaktır. Suriyeli sığınmacıların yoğun olarak göç ettikleri Gaziantep kentinde sunulan belediye hizmetleri nasıl görüldükleri incelenerek ve Türkiye'de sunulan belediye hizmetlerinin eksik kalan ve aksayan yönleri tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Yerel Yönetimler, Suriye.

ABSTRACT

Since the turmoil that started in Syria in 2011 turned into a civil war, most of the Syrian citizens had to migrate from their countries. 911 kilometers of the border with Syria, Turkey has been the country most affected by this migration. Turkey, with the door open applications that have applied for Syrian refugees, fleeing the war inside the country of Syrian refugees, recognizing the temporary protected status, all efforts to meet the needs of asylum seekers entered into. After the civil war in Syria, the number of Syrian refugees in Turkey has reached 3.5 million. This massive migration, important effects are left as those k mainly in Turkey. After migration from Turkey to Syria to Turkey, where almost all of the city sığınmacı migrating Syrians, while in some cities after the migration has been observed that is greater than the population of Turkey as Syrian citizens. Syrians made with the participation of asylum seekers by this study to obtain data in accordance with the municipal services offered in Turkey by providing comparison of the offered municipal services in Syria, to be examined from an unbiased perspective of the quality of the services they offer municipalities to citizens will be possible. Syrian sığınmacı intensive municipal services provided in Gaziantep city as they migrate examining how they see and missing the rest of municipal services offered in Turkey and shortcomings will be studied to determine their direction.

Key Words: Migration, Local Governments, Syria.

1. GİRİŞ

Belediye: Beldenin ve belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. Belediyelerin bir belde halkının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan kuruluşlar olduğuna bakılığında; Belediyelerin bu amaca ne kadar hizmet ettiğine bakmak için o belde yaşayanların bu hizmetleri nasıl değerlendirdiklerine ve sunulan hizmet memnuniyetlerine de bakmak gerekmektedir.

Türkiye’de yerel yönetimlerin en önemli birimleri olan belediyelerce sunulan hizmetlere yerel halkın bakışı, çoğu zaman araştırma konusu olmuştur. Oysa yerel yönetimlerce sunulan ilgili yerel yönetim ünitesinde yaşayan farklı örneklem grupları ile yapılan çalışmalar olmadığı da görülmektedir. Yerel yönetim birimlerinin daha tarafsız değerlendirilebilmesi, sunulan hizmet kalitesinin daha da iyileştirilmesi açısından da önemlidir. Bu açıdan bakıldığında, Suriyede yaşamış olup Suriyedeki yerel yönetimlerin işleyişini gören ve Türkiye’de uzunca bir süre yaşayan Suriyeli sığınmacıların Türkiye’deki yerel yönetim birimi olan belediyelerin sundukları hizmetlere bakışları yararlı bir çalışma olacaktır.

Bu çalışmada, Türkiye’ye göç eden Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de yerel yönetim birimi olan belediyelerce sunulan hizmetlere ilişkin algı ve görüşleri yer alacaktır. Türkiye’nin Suriye’den en yoğun göç alan Gaziantep kentinde görüşülen Suriyeli sığınmacılarla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bilimsel veriler ışığında Suriyeli sığınmacıların Türkiye’deki yerel yönetimlere bakışı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu konuda Türkiye yerel yönetimlerin Türkiye’de uzun zaman yaşamış olan başka ülke vatandaşlarınca değerlendirilmesi sağlanmıştır. Bu çalışma, belge incelemesine dayanan nitel bir araştırmadır. Araştırmada elde edilen verilerin yorumlanmasında içerik analizi kullanılmıştır.

2. YEREL YÖNETİMLER VE GÖÇ KAVRAMLARI

Yerel yönetim; belirli bir coğrafyada yaşayan yerel topluluğun ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, karar organları yerel halk tarafından seçilen görev ve yetkileri kanunlarla sınırlı olan, özel gelire ve bütçeye sahip kamu tüzel kişisidir (Ulusoy ve Akdemir, 2001:17). Yerel yönetimler bir başka ifade ile "devlet sınırları içerisinde yaşayan insan topluluklarının ortak ve yerel nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla belli bir hukuk düzeni oluşturulmuş anayasal kuruluşlardır" (Nadaroğlu, 1994:3), şeklinde tanımlanabilir. Bu tanımlara bakıldığında yerel yönetimlerin bir yerleşim ünitesinde yaşayan insanların ortak ihtiyaçları doğrultusunda kurulan mahalli birimler olduğu ve bu bölgede yaşayan insanlar için var oldukları yönünde anlamlar ifade etmektedir. Göç ederek bu bölgelere yerleşen kişiler çoğu zaman bu bölgede yaşayanlara dahil olarak yerel yönetimler üzerinde aynı haklara sahip olacakken, bazı durumlarda yerel hizmetlerden daha fazla yararlanabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında göç olaylarının yerel yönetimlere etkileri oldukça büyüktür. Göç olayı toplumun her kesimini etkileyen ve ilgilendiren çok boyutlu sonuçları olan sosyolojik ve psikolojik bir olaydır (Yıldız ve Dönmez, 2017:2). Bu nedenle göç olgusu farklı kaynaklarda farklı tanımlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu’na göre göç; ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret anlamlarına gelmektedir (TDK, 2018). TDK'nin tanımına göre, bir yerel yönetim biriminden diğer bir yerel yönetim birimine gerçekleşecek olan yer değiştire süreci göç olarak nitelendirilebilir. Bu açıdan bakıldığında göç olayının yerel yönetimler ile yakından ilişkili olduğu görülebilir. Çünkü göç olayının başlangıcı bir yerel yönetim ünitesi olup, ulaşılabilecek olan son nokta da bir yerel yönetim birimi olacaktır.

Genel olarak yapılan tanımlara bakıldığında; Göç olayının ekonomik, toplumsal veya siyasal nedenlerle insanların bireysel ya da kitlesel olarak yer değiştirme eylemi olarak tanımlanmakta olduğu görülür. Bu hareket ülke içinde olursa iç göç, ülkeler arasında olursa dış göç veya uluslararası göç olarak adlandırılır (Yıldız ve Dönmez, 2017:1).

3. TÜRKİYE’YE SURİYE GÖÇLERİ

2011 Yılında Ortadoğu’da Arap Baharı olarak isimlendirilen ayaklanmaların neticesinde Suriye’de de başlayan ayaklanmaların iç savaşa dönüşmesi sonucu Suriyelilerin büyük bir kısmı ülkelerindeki savaştan kaçmak zorunda kalmıştır. Özellikle komşu ülkelere göç etmek zorunda kalan Suriyelilerin sayısı olarak en fazla göç ettikleri ülkelerin başında da Türkiye gelmektedir. Kısa surede sayıları 3.5 milyonu aşması, Türkiye’nin Suriye’den almış olduğu göçlerin yoğunluğunu göstermektedir.

1923 - 2005 yılları arasındaki dönemde Türkiye'ye toplamda 1.7 milyon civarında göçmen göç etmiştir. 2011 yılından sonraki ilk 5 yılda ise Suriye'den Türkiye'ye 3.5 milyon civarında göç olduğuna bakıldığında; Suriye göçlerinin Türkiye tarihinin en yoğun ve en büyük göçleri olduğu görülmektedir (Yıldız, 2018:64).

Suriyeli sığınmacıların 2011 yılından sonra Türkiye sınırına gelmeye başladıkları ilk günden beri bütün girişlerine izin verilmiştir. Pasaportlarıyla gelenlerin yanında hiçbir belgesi olmadan gelenler de Türkiye tarafından kurulan geçici barınma merkezlerine kabul edilmiştir (Dincer vd., 2013:11).

Türkiye'ye göç eden Suriyelilerin ilk bölümü hızla yapılan barınma merkezlerine yerleştirilmiştir. Fakat kısa sürede sayılarının artması ve aralıksız gelişlerin devam etmesi, barınma merkezlerinin de yetersiz kalmasına sebep olmuştur. Bu nedenle Türkiye'ye göç eden diğer Suriyeliler; sadece sınır bölgelerinde değil, Türkiye'nin bütün bölgelerinde kendi imkânları ile yaşamaya başlamıştır. Türkiye'de 10 ilde bulunan 26 barınma merkezinde yaşayan Suriyelilerin sayısı Aralık 2016 itibarıyla 257.566'dır. Bu sayı Türkiye'deki toplam Suriyeli sayısının yalnızca %8'i ni oluşturmaktadır. Geri kalan %92'si ise Türkiye'nin 81 iline dağılarak "kent mültecileri" olarak yaşamaktadır. Başlangıçta aşırı yoğunluktan kaynaklanan kayıtlanma sorunları da her geçen gün düzeltilmiş, GİGM ve UNHCR işbirliğinde kayıtlanmalar yenilenmiştir (Erdoğan, 2017:23).

Başlangıçta Suriye'deki iç savaşın kısa sürede sona ereceği öngörülmüş, herhangi bir hukuki statüye dayanmadan kabul edilen Suriyelilerin durumları savaşın uzamasıyla daha da belirsiz hale gelmiştir (ORSAM, 2014:18). 30 Mart 2012 tarihli, 62 sayılı Türkiye'ye toplu halde gelen Suriye Vatandaşlarının Kabulüne ve Barındırılmalarına İlişkin Yönerge Suriye vatandaşları için yapılan ilk yasal düzenleme olup bu yönerge ile "Geçici Koruma" altında oldukları kabul edilmiştir (ORSAM, 2014:11).

2013 yılına kadar Türkiye'de barınma merkezleri dışında kalan Suriyeli sığınmacıların yaklaşık %45'inin AFAD kaydı olup, yaklaşık % 20' sinin Türkiye'de oturma izni bulunmaktadır (Güçer, vd., 2013:17). Türkiye'de yaşayan Suriyelilerin durumları diğer ülkelerdeki Suriyelilere göre daha iyi olmasına rağmen, Türkiye'de barınma merkezleri dışındakiler için yaşam koşullarının oldukça zor devam ettiği görülmüştür (Orhan, 2014:37).

Sınır illerinde kurulan barınma merkezlerinin fiziksel koşullarının yetersizliği, etnik, dini ve cinsiyete dayalı ayrımcı tutumlar, sığınmacıları İstanbul gibi büyük kentlerde en sağlıksız kiralık evlerde, odalarda, parklarda, dükkanlarda yaşamaya zorlamıştır (İTO, 2013).

Barınma merkezleri dışında yaşayan Suriyelilerin çoğunun iş bulamadıkları, iş bulanların da düzensiz işlerde sigortasız olarak, çok düşük ücretlerle çalıştırıldıkları ve yoksul oldukları gözlenmiştir (TTB, 2014). Ayrıca barınma merkezleri dışında yaşayan Suriyeli sığınmacıların büyük bir kısmının göçlerin başladığı ilk zamanlarda istenen düzeyde eğitim ve sağlık hizmetlerinden de yararlanamadıkları ve da görülmüştür (Yıldız, 2018:78-79).

4. SURIYELİ SİĞINMACILARA BELEDİYELERCE SUNULAN HİZMETLER

Suriyeli sığınmacıların 2012 yılı ortalarından barınma merkezlerinin dışınada bütün Türkiye'deki kent merkezlerinde yaşamaya başlaması alışık olunmayan yeni bir durumu ortaya çıkarmıştır. Kent mültecileri, olarak nitelendirilebilecek sığınmacıların varlığı çoğu kentte görülmeye başlanmıştır. Bu durum yerel yönetimleri birincil derecede etkiledi ve sığınmacılara yönelik ihtiyaçlar ve sorunlar açısından muhatap kıldı. Başta belediyeler olmak üzere yerel yönetimlerin sığınmacılara acil destek vermeleri bir zorunluluk olarak ortaya çıktı. Fakat sığınmacıların kentte kalış süresi uzadıkça belediyeler, daha önce hiç planladıkları ve yasal yetkiler açısından tartışmalı sayılabilecek alanlarda da sığınmacılara yönelik hizmet vermek durumunda kalmışlardır (Erdoğan, 2017:10-11). Bazı belediyelerin de Suriyeli sığınmacılar için ayrıca projeler yapmış oldukları da görülmüştür.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından 2016 yılında Suriyeli sığınmacıları adaptasyonu için kurulan ensar toplum merkezi, Gaziantep'e yerleşen sığınmacılara, eğitimden sağlığa, konaklamadan evliliğe kadar hemen her alanda ücretsiz danışmanlık hizmeti vermek amacıyla kurulmuştur. Merkezde düzenlenen kurslar ve konferanslar sayesinde Türk ve Suriyelilerin kaynaşmasının da sağlandığı görülmüştür. Merkeze ulaşan Suriyelilere eğitim, sağlık, evlilik ve konaklama konusunda yönlendirmelerde bulunan merkezde ayrıca Suriyeli öğretmenler tarafından sığınmacı çocuklara Türkçe, Arapça, Kur'an-ı Kerim, Matematik, İngilizce ve Resim, İmam Hatip öğrencisi Türk çocuklara da Kur'an-ı Kerim ve Arapça dersleri verilerek Suriyeli çocukların, Türk çocuklarıyla vakit geçirerek adaptasyonu sağlanması amaçlanmıştır (Milliyet, 14 Ocak 2017).

Sığınmacıların belediyelere; daha çok barınma, ev eşyası, gıda, sağlık hizmetleri ve iş bulma amaçlı gittikleri görülmüştür. Birincil önemli ve acil sorun da barınma sorunudur. Belediyeler, sığınmacılardan gelen aynı ya da nakdi ihtiyaç taleplerini genelde SYDV'lere yönlendirmektedir. Ancak bazı belediyeler, sığınmacıların elektrik, su, telefon, okul ulaşımı gibi konulardaki acil ihtiyaçlarını da karşılamak için kaynaklar yaratma konusunda çaba göstermiştir (Erdoğan, 2017:78-79). Bazı belediyeler bu konuyla ilgili sistemler oluşturmuşken, bazı belediyelerin de hizmet vermekten bilinçli olarak kaçındığı tespit edilmiştir. Bu tür belediyelerin seçmeni olan yerel halktan gelecek tepkilerden çekindikleri ve ayrıca sığınmacılara yönelik yapacakları destek programlarının ilçeye daha fazla sığınmacı gelmesini teşvik edeceği gibi bir yaklaşımla konudan uzak durmaya çalıştıkları anlaşılmaktadır. Ancak belediyelerin çoğunluğunun sığınmacılara yönelik olarak "acil durum yönetimi" ve özellikle de "yoksul-muhtaçlara destek" bağlamında son derece önemli çalışmalar yaptıkları gözlenmiştir. Bu çalışmaların bir kısmı doğrudan belediyenin imkân, kapasite ve personeli ile yapılırken, bir kısmı da bizzat belediyenin inisiyatifi ile kurulan STK'lar ile işbirliği içinde gerçekleşmiştir. Burada belediyelerin özellikle 2014-2015 yıllarında "kayıt altına girmemiş" olan sığınmacılara yapılacak yardımlar ve verilecek hizmetler konusunda ciddi sorunlar yaşadığı bilinmektedir. Zira kayıtsız mülteci kalmaması, bu bağlamda kayıtların teşvik edilmesi ve sürecin daha iyi yönetilebilmesi için, merkezi yönetimden resmî ve gayriresmî yollarla kayıtsız kişilere hizmet verilmemesi yönünde çağrılar yapılmıştır (Erdoğan, 2017:77).

5. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE BULGULARI

Araştırmada belge inceleme ve yüz yüze görüşmeler ile elde edilen verilerin içerik analizleri ile yapılan nitel bir çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışma ile Gaziantep ilinde 40 Suriyeli sığınmacı ile yüz yüze görüşülmüştür. Görüşülen kişilere konuya ilişkin 13 soru sorulmuş ve "Suriyeli sığınmacıların Türkiye'deki belediyelerin sundukları hizmetlere ilişkin algı ve görüşleri:Gaziantep ili örneği" araştırılmıştır. Araştırma da kişilere yöneltilen sorularla birlikte örneklem grubunun sosyo-demografik özellikleri de yer almaktadır. Örneklem grubunun cinsiyetlerine, yaş durumlarına, medeni durumlarına, eğitim durumlarına, Suriye'deki mesleklerine, ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Araştırmada daha sağlıklı verilerin elde edilmesi ve farklı açılardan bakılması için; farklı yaş, eğitim, iş ve farklı gelire sahip örneklem grubu seçilerek görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir.

5.1. Demografik Veriler

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyeti

Cinsiyet	Sayı	Yüzde
Kadın	8	20,0
Erkek	32	80,0
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Gaziantep ilinde yapılan araştırmada katılımcıların % 20'si kadın, % 80'i erkek katılımcıdır. Yapılan bilimsel çalışmaya katılımda erkeklerdeki gönüllük oranı daha yüksektir.

Tablo 2. Katılımcıların Medeni Durumları

Medeni Durumu	Sayı	Yüzde
Evli	35	87,5
Bekar	4	10,0
Boşanmış	1	2,5
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada görüşülen katılımcıların % 82.5'i evli, % 15'i bekar ve % 2.5'i boşanmış grubu oluşturmaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların Yaş Durumları

Yaş Aralığı	Sayı	Yüzde
15-24	8	20,0
25-34	14	35,0
35-44	9	22,5
45-55	6	15,0
55-64	3	7,5
65 ve Üzeri	0	0
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Yapılan araştırmada katılımcının % 20'si 15-24, % 35'i 25-34, % 22,5'i 35-44, % 15'i 45-55, % 7.5'i 55-64 yaş arası gruptan oluşmaktadır. Araştırmada 65 yaş ve üzeri gönüllü katılımcı grubu olmadığı görülmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Eğitim Durumları

Eğitim Durumu	Sayı	Yüzde
Okuma - Yazma Bilmiyor	2	5,0
İlkokul Mezunu	10	25,0
Ortaokul Mezunu	9	22,5
Lise Mezunu	8	20,0
Üniversite Mezunu	11	27,5
Lisansüstü Mezunu	0	0
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada görüşülen katılımcıların, %5'inin okuma- yazma bilmediği ve hiç okula gitmediği, % 25' inin ilkokul mezunu olduğu, %22,5 'sinin ortaokul mezunu olduğu, %20'sinin lise mezunu olduğu, % 27.5'inin niversite mezunu olduğu görülmüştür.

Tablo 5. Katılımcıların Suriye'deki Meslekleri

Meslek Durumu	Sayı	Yüzde
Memur	12	30,0
İşçi	7	17,5
Ev hanımı	2	5,0
Öğrenci	5	12,5
Esnaf	4	10,0
Çiftçi	6	15,0
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmamızda görüşülen katılımcıların Suriye' deki mesleki durumlarına bakıldığında; %7.5'inin memur, %7,5'inin işçi, %20' sinin ev hanımı, % 10 'unun ğrenci, % 20,0' sinin esnaf, %15' inin ğretmen, % 10' unun ise ifti olduğu gümüştür.

Tablo 6. Katılımcıların Suriye'de Yaşadıkları Yerler

Suriyede Yaşadıkları Yer	Sayı	Yüzde
İl Merkezi	18	45,0
İlçe Merkezi	13	32,5
Köy	9	22,5
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmamızda görüşülen katılımcıların Suriye' de yaşadıkları yerlere bakıldığında, %45'inin il merkezlerinde, %32,5' inin İlçe merkezlerinde ve %22,5' inin ise kırsalda yaşadıkları görülmektedir.

5.2. Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'deki Belediye Hizmetlerine İlişkin Algı ve Görüşleri

Suriye'de yaşanan iç savaştan sonra neredeyse Türkiye'nin tüm kentlerine Suriye'den glerin gerçekleştiği bilinmektedir. Çoğu zaman bu glerin bazı kentlerde yoğunlaştığı görülmektedir. Özellikle en yoğun glerin olduğu kentlerden biri de Gaziantep kentidir. Bu nedenle Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de belediye bakışının net olarak görülebilmesi açısından Gaziantep ili çok iyi bir örnek uygulama olacaktır.

Aşağıdaki tabloda bu doğrultuda Suriyeli sığınmacılara sorulan ve alınan cevaplardan sonra Suriyeli sığınmacıların Türkiye'deki belediye hizmetlerine ilişkin algı ve görüşleri yer almaktadır.

Tablo 7. Suriyeli Sığınmacıların Türkiye'de Belediyelere Bakışı

Türkiye'de belediyeler	Sayı	Yüzde
Başarılı	29	72,5
Çalışkan	5	12,5
Düzenli alışıyorlar	3	7,5
Hizmette sınır tanımıyorlar	3	7,5
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmada görüşülen katılımcıların Türkiye'de belediye hizmetlerinin nasıl bulduklarına ilişkin verdikleri cevaplara bakıldığında, katılımcıların % 72,5'i belediyenin çaişmalarını başarılı bulduklarını, % 12,5'i çalışan olduklarını, % 7,5' i düzenli çalıştıklarını ve % 7,5' i de hizmette sınır tanımadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 8. Türkiye'de Belediye Hizmetlerinin Beklentileri Karşılama Durumu

Belediye Hizmetleri'nin Beklentileri Karşılama Durumu	Sayı	Yüzde
Beklentilerimizi karşılıyor	34	85,0
Beklentiminizin üstünde hizmet sunuyor	5	12,5
Sadece Türkçe kursu verme de eksik	1	2,5
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada görüşülen katılımcılara, Belediye hizmetlerinin beklentilerinizi karşılıyor mu sorusu sorulmuştur. soruya katılımcıların % 85'i belediyenin beklentilerinin karşıldığını, % 12,5'i belediyelerin beklentilerinin üstünde hizmet sunduklarını %2,5'i ise Tüm hizmetlerinin yeterli olduğunu yalnız dil kursu konusunda yetersiz kaldığını dile getirmişir.

Tablo 9. Türkiye'de belediyelerin hangi hizmetleri sunduğu

Belediyelerin Sundukları Hizmetler	Sayı	Yüzde
Eğitim hizmetlerini	13	32,5
Sağlık hizmetlerini	19	47,5
Temizlik ve altyapı hizmetlerini	6	15,0
Barınma sorunlarını çözer	7	17,5
Sosyal yardımlar konusunda	26	65,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada görüşülen katılımcılara, yaşadıkları yerlerde belediyelerin hangi hizmetleri sundukları sorulmuştur. Bu soruya katılımcıların; % 32,5'i belediyelerin eğitim hizmetleri sunduğunu, % 47,5'i sağlık hizmetleri sunduklarını, % 15'i Temizlik ve Altyapı hizmetleri sunduklarını, % 17,5'i Barınma sorunlarını çözdüklerini, % 65'i ise sosyal yardımlar konusunda hizmet sunduklarını belirtmiştir. Bir katılımcının da belediyelerin kira desteğinin büyük bir hizmet olacağını dile getirmiştir.

Tablo 10. Türkiye'de belediye hizmetlerine ulaşmakta karşılaşılan güçlükler

Belediye Hizmetleri Erişim	Sayı	Yüzde
Belediyenin Sunduğu hizmetlere ulaşmada hiçbir güçlük çekmemekteyim	40	100,0
Toplam	40	100,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmada görüşülen katılımcılara, belediye hizmetlerine erişimde yaşadıkları güçlükler sorulmuştur. Katılımcıların tamamı belediyelerin sundukları hizmetlere kolaylıkla ulaşabildiklerini dile getirmişlerdir. Fakat bir katılımcıların % 2,5'i şehir içinde otobüslerde arapça yazılarının da olmasının daha uygun olacağını belirtmiştir.

Tablo 11. Türkiye'de belediyelerin sunması gereken hizmetler

Belediyelerin Sunması Gereken Hizmetler	Sayı	Yüzde
Tüm sosyal yardımların yalnızca belediye tarafından dağıtılması gerekmekte	1	2,5
Türkçe kursları verilmeli	21	52,5
Meslek edindirme kursları verilmeli	12	30,0
Arapça bilen personeller çalıştırılmalı	7	17,5
Suriyeliler de çalıştırılmalı	4	10,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmada görüşülen katılımcılara, belediyelerin sunması gereken hizmetlerin neler olduğu sorusuna katılımcıların % 2,5'i Tüm sosyal yardımların yalnızca belediye tarafından dağıtılması gerekmekte, % 40'i Türkçe kursları verilmesi gerektiğini, % 30'u meslek edindirme kursları verilmesi gerektiğini, % 17,5 Arapça bilen personeller çalıştırılması gerektiğini, % 10'u ise belediyelerde Suriyelilerin de çalıştırılması gerektiğini belirtmiştir.

Tablo 12. Suriye'de Belediyeleri Hizmetlerinin Durumu

Suriye'de Belediyeleri Hizmetleri	Sayı	Yüzde
Suriyede Belediye Hizmetleri Kötüydü	34	85,0
Suriye'de Temizlik hizmetleri Kötüydü	25	62,5
Suriye Belediyelerinde Rüşvet Yaygındı	16	40,0
Belediyede para olursa iş olurdu	14	35,0
Temizlik ve Altyapı Hizmetleri vardı.	22	55,0
Türkiye'ye benzer hizmetler sunulurdu	6	15,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmada görüşülen katılımcılara, Suriye'deki belediyelerin sundukları hizmetlerin nasıl olduğu sorusuna katılımcıların % 85'i Suriyedeki belediyelerin kötü çalıştıklarını, % 62,5'i Suriye'de temizlik hizmetlerinin kötü olduğunu, % 40'ı Suriye Belediyelerinde rüşvetin yaygın olduğunu, % 35'i Belediyede para olması durumunda iş yapıldığını, % 55'i Temizlik ve altyapı hizmetlerinin yapıldığını, % 15'i de Türkiye'ye benzer hizmetler sunulduğunu ifade etmiştir.

Tablo 13. Türkiye'de belediye hizmetlerinde yerel halkla aynı hizmetler alınıp alınmaması

Belediye Hizmetleri Düzeyi	Sayı	Yüzde
Aynı hizmet verilmekte	40	100,0
Ayrıca yardım ve destekler almaktayız	6	15,0

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Araştırmada katılımcılara, belediyelerce sunulan hizmetlerde yerel halkla aynı hizmetlere erişip erişemedikleri sorusuna katılımcıların tamamı aynı hizmetlere erişebildiklerini, % 15'i de yerel halka sunulan hizmetlerin dışında belediye tarafından ayrıca yardım ve destekler aldıklarını belirtmiştir

6. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

2011 yılında Suriye'de başlayan iç çatışmanın iç savaşa dönüşmesi yüzünden Türkiye tarihinde görülmemiş bir göç dalgası ile karşı karşıya kalmıştır. Hızla yoğunlaşarak artan Suriye göçleri Türkiye'yi hem olumlu hem de olumsuz pek çok yönden etkilemiştir. Kısa sürede sayıları 3.5 milyonu bulan bu göçler, Türkiye'nin çoğu yönden olumsuz etkilemesine hatta bazı zamanlarda bu göçlerden etkilenen vatandaşların bu durumda sert tepkiler göstermesine sebep olmuştur. Tüm bu yaşananlara rağmen Türkiye geçici koruma statüsünde kabul ettiği bu sığınmacıları tamamen insancıl bir politika ile kabul etmiştir. Bu sığınmacıların her türlü ihtiyaçlarını karşılamak için tüm imkanlarını seferber etmiştir.

Türkiye Suriyeli sığınmacıların tüm ihtiyaçlarını koşulsuz şartsız karşılamıştır. Ayrıca Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de topluma entegre olabilmeleri için de pek çok çalışma yürütülmüştür. Zaman zaman Suriyeli sığınmacıların kendilerine uygun işlerde değerlendirilmeleri gündeme gelmiştir. Fakat Suriyelilerin aktif üretken olmalarına ilişkin zorunluluk durumu oluşmamıştır.

Türkiye'deki belediye hizmetlerine ilişkin Suriyeli sığınmacıların algı ve görüşleri konulu çalışmada Suriyeli sığınmacılarından yararlanılarak Gaziantep ilinde Türk insanından farklı bir objektif bir bakış açısıyla daha objektif bilimsel verilerin elde edilmesi planlanmıştır. Bu nedenle Gaziantep ilinde Görüşülen farklı demografik özelliklere sahip Suriyeli sığınmacıların bu araştırmaya gönüllü destek olmaları sağlanmıştır.

Suriye'den Türkiye'ye yoğun kitlesel Suriye göçlerinin 2011 yılında başladığı bilinmektedir. 2018 yılında ise Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de artık yabancılık çekmedikleri ve Türkiye'de yerli halk gibi yaşadıkları ve büyük oranda ortama uyum sağladıkları görülmüştür. Bu açıdan bakıldığında başkibir ülkede doğup büyüyen ve Türkiye'de de uzun zaman yaşamış olan kişilerin yardımı ile Türkiye'de yerel yönetimlerin en önemli birimi olan belediyelerin sundukları hizmetlerin objektif olarak değerlendirilmesi oldukça önemlidir.

Gaziantep ilinde yapılan araştırmaya başka bir açıdan bakıldığında, araştırmaya katılan Suriyeli sığınmacılar, genel olarak Suriye'de sunulan Belediye hizmetlerinin Türkiye'deki belediye hizmetleri ile benzer olduğunu belirtmekle birlikte Türkiye'deki yerel yönetim hizmet kalitesinin daha yüksek olduğunu dile getirmişlerdir. Genel olarak Türkiye'de sunulan belediye hizmetlerine kola erişimin sağlanabildiği, herkesin sunulan hizmetlere kolaylıkla ulaşabilmesi ve belediyelerin hizmet verdiği yörede yerli vatandaşların yanında yabancıların da sunulan hizmetlerden yararlanabildiği dile getirilmiştir. Bu durumdan duyulan memnuniyet dile getirilmiştir.

Suriyeli sığınmacıların Türkiye'deki belediye hizmetlerine ilişkin algı ve görüşlerine bakıldığında ise Suriyeli sığınmacıların; Türkiye'de sunulan belediye hizmetlerinin kalitesini oldukça yüksek gördükleri hemen dikkat çekmektedir. Çalışma da görüşülen Suriyeli sığınmacıların büyük oranda yaşadıkları yerlerden memnun oldukları, kentte belediyenin sunduğu hizmetlere çok çabuk ve kolay erişim sağladıklarını belirttikleri bu nedenle Türkiye'de belediyelerce sunulan hizmetlerin kalitesinin Suriyeli sığınmacılara göre oldukça yüksek olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

DİNÇER, Osman Bahadır, FEDERICI, Vittoria, FERRIS, Elizabeth, KARACA, Sema, KIRIŞCI, Kemal ve ÖZMENEK ÇARMIKLI, Elif (2013), "*Suriyeli Mülteciler Krizi Ve Türkiye Sonu Gelmeyen Mültecilik*", USAK (Uluslar Arası Stratejik Araştırmalar Kurumu) & Brookings Enstitüsü, Ankara http://www.brookings.edu/~media/research/files/reports/2013/11/18%20syria%20turkey%20refugees/usak_brookings%20report%20final%20version14november13.pdf (Erişim Tarihi: 12.07.2018).

ERDOĞAN, Murat (2017), "**Kopuş'tan Uyum'a**" Kent Mültecileri, Suriyeli Mülteciler ve Belediyelerin Süreç Yönetimi: İstanbul Örneği, Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları, İstanbul. <http://marmara.gov.tr/turkiye-nin-en-kapsamli-kent-multecileri-raporu-6461> (Erişim Tarihi: 12.07.2018).

GÜÇER, Mehmet, KARACA, Sema ve DİNÇER, Osman Bahadır (2013), **Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı: Suriye'li Mülteciler Alan Araştırması**, USAK (Uluslar Arası Stratejik Araştırmalar Kurumu) Yayını, Ankara. http://www.usak.org.tr/images_upload/files/suriyeli%20m%C3%BClteciler%20film%20nete.pdf (Erişim Tarihi: 12.07.2018).

İTO - İSTANBUL TABİP ODASI (2013), **Suriyeli Sığınmacılar Raporu**, İTO Yayını, İstanbul. <http://www.istabip.org.tr/icerik/basuriyelisiginmacilar.pdf> (Erişim Tarihi: 12.07.2018).

MILLİYET GAZETESİ (2017), **Suriyeli Misafirlerin Adaptasyonu**, E-Haber, <http://www.milliyet.com.tr/suriyeli-misafirlerin-adaptasyonu-bu-gaziantep-yerelhaber-1777618/> (Erişim Tarihi: 14.01.2017).

NADAROĞLU, Halil (1994), **Mahalli İdareler: Felsefesi - Ekonomisi - Uygulaması**, Sermet Matbaası, İstanbul.

ORHAN, Oytun (2014), "*Suriye İç Savaşının İnsani Maliyeti, Mülteci Krizi*", **Ortadoğu Stratejik Araştırmaları Dergisi**, S.61, ss.??-??. http://www.orsam.org.tr/tr/trUploads/Yazilar/Dosyalar/2014319_9oytunorhan.pdf (Erişim tarihi: 12.07.2018).

ORSAM - ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ (2014), **Suriye'ye Komşu Ülkelerde Suriye'li Mültecilerin Durumu: Bulgular, Sonuçlar Ve Öneriler Raporu**, ORSAM Yayını, Ankara. http://www.orsam.org.tr/tr/trUploads/Yazilar/Dosyalar/2014424_orsam%20rapor%20189tur.pdf (Erişim Tarihi: 12.07.2018).

TBB - TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ (2016), "*Belediyelerimiz Sığınmacıların Yanında*", **TBB Dergisi**.

TDK - TÜRK DİL KURUMU (2018), **E-Sözlük**, TDK Kurumsal İnternet Sitesi, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5b66cf968d1745.57308005 (Erişim Tarihi: 11.07.2018).

TTB - TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ (2014), **Suriyeli Sığınmacılar ve Sağlık Hizmetleri Raporu**, Türk Tabipleri Birliği Yayınları, Ankara. <http://www.ttb.org.tr/kutuphane/siginmacirpr.pdf> (Erişim Tarihi: 12.07.2018).

ULUSOY, Ahmet ve AKDEMİR, Tekin (2001), **Mahalli İdareler**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 4. Baskı.

YILDIZ, İbrahim (2018), **Türkiye'ye Uluslararası Göçler ve Türkiye'nin Göç Politikası**, Kırmızı Çatı Yayıncılık, Ankara.

YILDIZ, İbrahim ve DÖNMEZ, Kerem, (2017), "*Suriye Göçlerinin Türkiye'nin Sosyal Güvenlik Politikalarına Etkileri*", **Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S.1(Özel Sayı-4).